

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Миколаївський національний аграрний університет
Освітня програма	39652 Харчові технології
Рівень вищої освіти	Молодший бакалавр
Спеціальність	181 Харчові технології

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Миколаївський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	39652
Назва ОП	Харчові технології
Галузь знань	18 Виробництво та технології
Спеціальність	181 Харчові технології
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Молодший бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Тюрікова Інна Станіславівна, Ліхута Олександр Олегович, Подобій Олена Валеріївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	21.02.2022 р. – 23.02.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/akreditaciya/vidomist-samoanalizu-181-bakalavr.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/akreditaciya/programa-vizitu-181-mb.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП була створена на вимогу потреб регіону та ринку праці, наявні партнери-роботодавці, які зацікавлені у співпраці із ЗВО за спеціальністю 181 Харчові технології з метою покращення ОП. Наявність значної кількості баз практичної підготовки здобувачів вищої освіти з урахуванням галузевого та регіонального контексту. Наявні суттєві недоліки ОП, які стосуються змісту освітньої програми, можливості досягнення заявлених цілей та програмних результатів навчання, відповідності ОП предметній області визначеної спеціальності 181 Харчові технології, формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. Чіткі і зрозумілі Правила прийому на навчання, визнання результатів навчання отриманих у інших ЗВО та під час академічної мобільності, обізнаність щодо них здобувачів. Тісна співпраця з роботодавцями регіону щодо практичної підготовки здобувачів вищої освіти за ОП. Достатня матеріально-технічна база, розвинена інфраструктура ЗВО, підтримка здобувачів і викладачів, створення належних умов для осіб з особливими освітніми потребами. В МНАУ функціонує внутрішня система забезпечення якості, сформована культура якості та визначено чітке підпорядкування і взаємодія структурних підрозділів. Наявність чітких і зрозумілих правил і процедур, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, точність та достовірність інформації про ОП на сайті університету. Основні документи, що регулюють освітню діяльність та інформація за ОП доступні на сайті університету.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП «Харчові технології» для даного освітнього рівня була створена на вимоги регіону та ринку праці. Наявна значна кількість партнерів-роботодавців, які зацікавлені у співпраці із ЗВО за цією спеціальністю з метою покращення ОП. Чіткі та зрозумілі Правила прийому за ОП «Харчові технології» для здобувачів, що не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на сайті Університету. Чіткі правила визнання результатів навчання отриманих в інших закладах вищої освіти та неформальній освіті. Розміщення силабусів дисциплін на офіційному сайті, робочих програм навчальних дисциплін на дистанційній платформі, наявне навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни розміщено у інституційному депозитарії, до яких мають доступ здобувачі вищої освіти ОП. Методи навчання, викладання та наповненість курсів демонструють достатній рівень, що корелює з принципами академічної свободи та концепції студентоцентрованості. Керівництво МНАУ надає право вибору НПП підвищувати педагогічну та професійну майстерність не менше, ніж один раз на 5 років, як у вітчизняних, так і закордонних освітньо-наукових закладах. НПП має безкоштовний доступ до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science Core Collection. Запроваджено безкоштовні курси з вивчення іноземної мови для викладачів. Діє система стимулювання діяльності співробітників, яка включає комплекс матеріальних і моральних стимулів, соціальних гарантій, заходів, відповідно до Колективного договору між адміністрацією та трудовим колективом МНАУ. Використання сучасних інформаційних технологій навчання, зокрема програмно-методичних комплексів на базі платформи Moodle. Належна організаційна, інформаційна, соціальна і психологічна підтримка здобувачів. Створення умов для здобувачів з особливими освітніми потребами. Позитивною практикою є наявність Психолого-педагогічної лабораторії науково-просвітницьких інноваційних технологій розвитку особистості. В МНАУ внутрішня система якості сертифікована за ISO 9001:2015. Розроблена, затверджена та функціонує нормативно-правова база системи забезпечення якості вищої освіти, яка забезпечує якість ОП «Харчові технології» та дозволяє забезпечувати і якість освітньої діяльності в цілому. Наявна практика системного залучення здобувачів та роботодавців до перегляду ОП з метою їх удосконалення. Створена асоціація випускників МНАУ. Чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Особливість ОП містить загальні фрази, не конкретизована. Рекомендовано уточнити унікальність пропонованої ОП, вказати її переваги у порівнянні з аналогічними ОП інших ЗВО. Недостатня робота з професіоналами-роботодавцями та іншими стейкхолдерами щодо удосконалення змісту освітніх компонентів ОК нової ОП. Рекомендовано налагодити зворотній зв'язок з роботодавцями та іншими стейкхолдерами для підвищення освітньої діяльності за ОП «Харчові технології», оприлюднювати їх пропозиції та зауваження. Частина ПРН забезпечуються виключно вибірковими компонентами або однією компонентою ОП, що є недоліком. Обов'язкові освітні компоненти, які включено до ОП у сукупності не призводять до досягнення ПР навчання. Певні ПРН забезпечуються суто за рахунок дисциплін вільного вибору здобувача, що є суттєвим недоліком. Наявність можливості формування індивідуальної траєкторії навчання здобувача лише за блоковим принципом без достатнього обґрунтування. Відсутність достатньої кількості дисциплін у вибірковій частині ОП, які дозволяють формувати соціальні навички (soft skills). За базовою дисципліною «Загальні технології харчової промисловості» слід переглянути розподіл навчального навантаження та збільшити обсяг аудиторних годин, оскільки обсяг матеріалу, що передбачено на самостійне опрацювання здобувачів надто великий та не дозволить здобувачам досягти ПРН. Навчальну практику (ознайомча (1,0 кр.), загальноінженерна (1,0 кр.), технологічна (1,0 кр.)) для здобувачів ОС Молодший бакалавр об'єднати в одну компоненту ОП (Навчальна практика), оскільки термін кожної практики один тиждень та завдання їх надто розпорошені. Оприлюднено застарілу версію програми фахових вступних випробувань та застарілі рекомендовані джерела літератури. Напрямок НДР, яка проводиться НПП, що забезпечують підготовку за ОП «Харчові технології», не в повній мірі співпадає зі змістом навчальних дисциплін ОП. Відсутність участі здобувачів освіти за ОП в програмах академічної мобільності внутрішньої або зовнішньої. Не

повна відповідність за професійною кваліфікацією викладачів, стажування та підвищення кваліфікації НПП за спеціальністю 181 Харчові технології, участі у програмах міжнародного стажування за професійним спрямуванням, наявністю наукових публікацій за ОК, професійної і практичної підготовки. Виявлені розбіжності інформації СО щодо викладачів, які забезпечують ОК. Навчальні спеціалізовані лабораторії облаштовані відповідним професійним устаткуванням, але потребують осучаснення та доукомплектації для досягнення цілей і ПР ОП. Недостатні процедури та механізм анонімного опитування здобувачів освіти і НПП, які б сприяли покращенню освітньої діяльності. Потребує прозорості механізм доведення інформації стосовно внесених змін до ОП на підставі пропозицій та зауважень різних груп стейкхолдерів. Відсутня узгодженість усіх процедур і заходів внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Проект ОП оприлюднено без зазначення форми зворотного зв'язку для зауважень та побажань.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Встановлена часткова відповідність цілей ОПП стратегічним цілям МНАУ та місії університету, оскільки вони розмиті і неконкретизовані для даного рівня вищої освіти. Рекомендовано: конкретизувати мету (цілі) ОПП «Харчові технології» для освітнього рівня молодшого бакалавра. Особливість ОПП містить загальні фрази, не конкретизована. Рекомендовано уточнити унікальність пропонованої ОПП, вказати її переваги у порівнянні з аналогічними ОП інших ЗВО.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

1. Аналіз відомостей самооцінювання ОП "Харчові технології", інтерв'ювання з різними фокус-групами показали недостатню роботу з професіоналами-роботодавцями та іншими стейкхолдерами щодо удосконалення змісту компонентів ОП, структурно-логічної схеми нової редакції ОП. Рекомендовано серйозно віднестись до питання отримання зворотного зв'язку від роботодавців, оприлюднювати пропозиції та зауваження пропоновані стейкхолдерами та заходи, здійснені з їх реалізації. 2. Відгуки-рецензії, отримані від роботодавців, не містять чітких та конкретних рекомендацій або зауважень і, на думку ЕГ, носять виключно формальний характер. Проте, під час зустрічі із роботодавцями було встановлено, що до їх думки прислухались при удосконаленні ОП. Рекомендовано акцентувати увагу роботодавців на важливості отримання чітких, конкретних зауважень, рекомендацій та побажань з метою покращення ОП. 3. Рішення деканату студентського самоврядування факультету, рішення вченої ради факультету та вченої ради університету щодо розгляду освітніх програм на 2021-2022 н.р., які висвітлено на офіційній сторінці факультету (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/faculty-okr>) були надані ЕГ. Рекомендовано пояснити здобувачам важливість їх участі в обговоренні якості ОП, отриманні їх відгуку про ОП; оприлюднювати пропозиції та зауваження запропоновані стейкхолдерами та здійснені заходи з їх подальшої реалізації, залучати представників ради студентського самоврядування до ретельного обговорення ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

1. При створенні ОП «Харчові технології», враховувався галузевий та регіональний аспект, оскільки саме в результаті аналізу вступної кампанії за означеною спеціальністю спостерігались тенденції падіння державного замовлення та низький рівень результатів ЗНО серед потенційних вступників (нижче 125 балів), тому керівництвом університету була сформована стратегічна задача по запровадженню підготовки фахівців за спеціальністю "181 Харчові технології освітнього ступеня Молодший бакалавр. 2. Визначення актуальності ОПП здійснювалося із врахуванням зростаючих потреб регіону в галузі харчової та переробної промисловості. 3. При формулюванні цілей у відомостях про самооцінювання посилалися на План заходів з реалізації у 2021-2023 роках Стратегії розвитку Миколаївської області на 2021-2027 роках (<https://www.mnau.edu.ua/files/priorities-for-the-university/propositsiyi.pdf>). У Плані заходів з реалізації Стратегії розвитку акцент поставлено на підготовці

молодших бакалаврів за спеціальністю 181 Харчові технології за регіональним замовленням для забезпечення потреб регіонального ринку праці та на запровадженні підготовки фахівців за дуальною формою здобуття для забезпечення потреб регіону. Слід зазначити, МНАУ має всі можливості для постановки таких цілей. Зокрема, наявний контингент здобувачів, місця регіонального державного замовлення, договори про співпрацю із підприємствами партнерами та Благодійним фондом «Ласка». Рекомендовано актуалізувати цілі ОП у відповідності до представленого Плану заходів реалізації Стратегії розвитку Миколаївської області.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

1. Аналіз програмних результатів навчання, зазначених у представленій освітній програмі «Харчові технології», в цілому відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти для 5 кваліфікаційного рівня (Молодший бакалавр). ЕГ зазначає, що, в цілому, програмні результати навчання забезпечують оволодіння загальними і фаховими компетентностями ОП, які за змістом і структурою, в основному, відповідають визначеній предметній області. 2. У відомостях самооцінювання ОП не продемонстровано як можна досягти перелічених ПРН, оскільки частина ПРН забезпечуються виключно вибірковими компонентами або однією компонентою ОП. Рекомендовано робочій групі: 1. Проаналізувати загальні, фахові (спеціальні) компетентності та програмні результати і привести у відповідність до цілей освітньої програми та вимог НРК до даного кваліфікаційного рівня, зокрема доповнити фахові (спеціальні) компетентності та ПРН, що б забезпечувати наявні дисципліни математичного та природничо-наукового спрямування ОП (Наприклад, Загальна та неорганічна хімія, Аналітична хімія, Фізична хімія, Органічна хімія незабезпечені ПРН). 2. Переглянути співвідносність дисциплін ОП та відповідних їм ЗК,ФК та ПРН.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. ОП «Харчові технології» для даного освітнього рівня була створена на вимоги регіону та ринку праці. 2. Наявна значна кількість партнерів-роботодавців, які зацікавлені у співпраці із ЗВО за цією спеціальністю з метою покращення ОП. 3. ПРН забезпечують відповідність вимогам Національної рамки кваліфікацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. Особливість ОПП містить загальні фрази, не конкретизована. Рекомендовано уточнити унікальність пропонованої ОПП, вказати її переваги у порівнянні з аналогічними ОП інших ЗВО. 2. Наявна певна формальність фактів звернень до здобувачів, роботодавців та інших стейкхолдерів з метою залучення до процесу підготовки нової редакції ОП. Рекомендовано серйозно віднестись до питання отримання зворотнього зв'язку від роботодавців та інших стейкхолдерів, оприлюднювати пропозиції та зауваження пропоновані стейкхолдерами та заходи, здійснені з їх реалізації та передбачати більш комплексне залучення усіх груп стейкхолдерів. 3. Частина ПРН забезпечуються виключно вибірковими компонентами або однією компонентою ОП, що є недоліком. Рекомендовано: переглянути співвідносність дисциплін ОП та відповідних їм ЗК,ФК та ПРН.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ врахувала наявні позитивні практики за даним критерієм: ОП була створена на вимогу потреб регіону та ринку праці, а також наявність партнерів-роботодавців, які зацікавлені у співпраці із ЗВО за спеціальністю 181 Харчові технології з метою покращення ОП - і вважає, що рівень відповідності за критерієм В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньо-професійної програми "Харчові технології" складає 120 кредитів ЄКТС (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) та відповідає вимогам законодавства для освітнього ступеня Молодшого бакалавра. Загальний обсяг ОП «Харчові технології» складає 120 кредитів ЄКТС, в т.ч. обсяг дисциплін включених до обов'язкової частини складає 90 (75 %), та дисциплін вибіркової частини ОП 30 кредити ЄКТС (25 %), що відповідає ст.5 Закону України «Про вищу освіту».

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП «Харчові технології» є структурованою у контексті загального часу навчання (за семестрами та роками навчання), змістовною, наявний поділ освітніх компонентів на змістовні блоки: обов'язкові компоненти із загальним обсягом 90 кредитів ЄКТС (75%) містять цикл дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки (18 кр.), дисципліни математичної та природничо-наукової підготовки (38,5 кр.), цикл професійної та практичної підготовки (32,5 кр.) та атестаційний іспит (1кр.) та блоків дисциплін вільного вибору здобувачів освіти загальним обсягом 30 кредитів ЄКТС (25%). Аналіз обов'язкових освітніх компонентів, включених в дану ОП, показав, що у сукупності вони не призводять до досягнення усіх заявлених ПРН. Зокрема, ПРН 13 «Мати навички організації роботи окремих виробничих дільниць підприємств та координувати їх діяльність» досягається за рахунок блоку дисциплін вільного вибору ВК4, а ПРН 12 «Доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу з метою висвітлення ідей, проблем, рішень і власного досвіду у сфері харчових технологій» досягається лише за рахунок ОК 26 «Атестаційний іспит», значна частина ПРН 3, 4, 5, 8, 9, 10, 12, 14 мають сумнівну досяжність, адже забезпечуються лише однією ОК, причому деякі з них вивчаються лише протягом одного тижня. Таким чином, окремі ПРН забезпечуються суто за рахунок дисциплін вільного вибору, що недоліком ОП у контексті відповідності Критерію 2. Слід зазначити, що дисципліна вільного вибору «Автоматизація виробничих процесів» в структурно-логічній схемі не ґрунтується на дисципліну «Загальні технології харчової промисловості», яка в свою чергу не ґрунтується на дисципліну «Теоретичні основи харчових технологій», що взагалі відсутня в ОП; ОК 12, 13, 16, 19 є пререквізитами ОК 21 «Загальні технології харчової промисловості»; ОК 17 є пререквізитом ОК18 та ОК 21 проте всі вони читаються в одному семестрі тобто в даному випадку порушена логіка навчання і викладання. Експертна група пропонує внести дисципліни, що забезпечують ПРН, до обов'язкової частини ОП та переглянути структурно-логічну схему зі зміною послідовності вивчення значної частини компонент ОП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз змісту поданої ОП «Харчові технології» показав її відповідність визначеній для неї предметній сфері, а наявні освітні компоненти мають зв'язок зі спеціальністю 181 Харчові технології. На думку експертної групи, робочій групі ОП слід уважніше попрацювати над удосконаленням компонент освітньої програми, в т.ч. і вибіркових та сформувати більш чіткий фокус, що буде відповідати предметній області спеціальності 181 Харчові технології.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Експертною групою проаналізовано матеріали самоаналізу, зміст ОП, навчальний план, структурно-логічну схему, а також проведені зустрічі з фокус групами дозволяють встановити наступне. 1. Формування вільної освітньої траєкторії здобувачів ОС Молодший бакалавр визначається в МНАУ Положенням про порядок реалізації права на вибір навчальних дисциплін <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/271.pdf> , яке передбачає порядок реалізації права на вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти, введене в дію наказом від 25.02.2020 № 23/1-О. Дане Положення передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти шляхом введення вибіркового дисциплін із загальноуніверситетського переліку дисциплін вільного вибору, проте на момент проведення акредитації ЕГ не встановлено факту впровадження даної практики в ОП. 2. Структура ОП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти за рахунок блоків вибіркового дисциплін (ВК1-ВК3, ВБ4-ВБ5). 3. Здобувачі освіти знайомі з процедурою обрання ними дисциплін в межах запропонованих блоків вибіркового дисциплін, хоча під час спілкування ЕГ з фокус-групою здобувачів освіти вони не змогли чітко зазначити, які саме дисципліни вони обирали. 4. Використання блокової моделі вибору дисциплін не містить належного обґрунтування МНАУ, що встановлено під час зустрічі з фокус-групою НПП. 5. Окремі вибіркові компоненти близькі за змістом або дублюють одна одну, наприклад ВК1 (Культурологія / Історія української культури); дисципліна ВБ5 Автоматизація виробничих процесів немає пререквізитів, запланована на два семестри та вибирається у першому семестрі. 6. Інших можливих інструментів

формування вільної освітньої траєкторії, зокрема перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті тощо ЕГ не встановила. Зазначені невідповідності є недоліком ОП у контексті відповідності Критерію 2.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Згідно ОП практична підготовка складається із трьох навчальних практик по 1 кредиту кожна та виробничої (переддипломної) практики обсягом 4 кредити ЄКТС. Спілкування з фокус-групами стейкхолдерів (адміністрація ЗВО, гарант ОП, здобувачі освіти та роботодавці) показало, що практична підготовка відбувається в повному обсязі та на достатньому рівні з урахування спільних інтересів роботодавців і здобувачів в умовах діючих підприємств: ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв», м. Миколаїв, СТ «Терновський переробний комбінат», м. Миколаїв; ПП «Малицький», м. Миколаїв; ФОП «Бабаєв А.В.», м. Миколаїв; ТОВ «Алиманика», м. Миколаїв та ін. Варто зазначити, що в межах навчальної практики проводяться виїзні заняття-екскурсії зі здобувачами вищої освіти, що підтверджується відповідними договорами про співпрацю. Зі слів фокус-групи роботодавців встановлено, що майбутніх випускників ОП вони готові працевлаштувати на своїх підприємствах. Рекомендації: Навчальну практику (ОК22-24): (ознайомча (1,0 кредит), загальноінженерна (1,0 кредит), технологічна (1,0 кредит)) для здобувачів ОС Молодший бакалавр об'єднати в одну компоненту ОП (Навчальна практика), оскільки термін кожної практики один тиждень та завдання їх надто розпорошені.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Отримання здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) можливе шляхом опанування деяких дисциплін обов'язкової та вибіркової частини ОП таких як: «Філософія», «Політологія» (кожна по 3 кредити ЄКТС) та «Правознавство», «Соціологія» (6 кредитів ЄКТС) проте лише в незначній мірі. Навчання на ОП передбачає також формування критичного та креативного мислення під час розв'язування поставлених технічних задач, навичок комунікаційного спілкування під час вивчення іноземної мови. Рекомендовано доповнити вибіркоку частину ОП дисциплінами, які безпосередньо направлені на формування необхідних соціальних навичок здобувачами вищої освіти (soft skills).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Під час спілкування з фокус-групою здобувачів вищої освіти встановлено їх задоволеність обсягом та характером розподілу їх тижневого навчального навантаження протягом навчальних семестрів. Відсутні скарги щодо надмірного навантаження під час виконання самостійної роботи або на нестачу часу під час проведення аудиторних занять. Аналіз навчального плану ОП, робочих навчальних програм дисциплін, розкладу аудиторних занять показав, що протягом тижня в середньому 18 - 20 годин на тиждень, за цього обсяг самостійної роботи не перевищує рекомендовані норми. Можна вважати, що загальне тижневе навантаження здобувачів не перевищує 45 годин на тиждень. Проте аналіз ОП та її компонент показує, що за базовою дисципліною «Загальні технології харчової промисловості» слід переглянути розподіл навчального навантаження та збільшити обсяг аудиторних годин, оскільки обсяг матеріалу, що передбачено на самостійне опрацювання здобувачів, на думку ЕГ, надто велике та не дозволить здобувачам досягти ПРН.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Згідно навчального плану за ОП «Харчові технології» дуальна форма освіти відсутня. Проте, під час спілкування з робочою групою ОП, адміністрацією МНАУ та фокус-групою роботодавців виявлена зацікавленість щодо впровадження дуальної форми освіти у майбутньому. Наявна практика впровадження дуальної форми здобуття освіти за ОС Бакалавр цієї ж спеціальності.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ЕГ відзначає наступні позитивні практики ОП: 1. Тісна співпраця з роботодавцями регіону щодо практичної підготовки здобувачів вищої освіти за ОП. 2. Наявність значної кількості баз практичної підготовки здобувачів вищої освіти з урахуванням галузевого та регіонального контексту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

ЕГ виявила наступні недоліки які є суттєвими та впливають на якість ОП, зокрема: 1. Обов'язкові освітні компоненти, які включені до ОП «Харчові технології» у сукупності не призводять до досягнення ПР навчання, певні ПР навчання забезпечуються суто за рахунок дисциплін вільного вибору здобувача, що є суттєвим недоліком. 2. Наявність можливості формування індивідуальної траєкторії навчання здобувача лише за блоковим принципом без достатнього обґрунтування. 3. Відсутність достатньої кількості дисциплін в вибірковій частині ОП, які дозволяють формувати соціальні навички (soft skills). ЕГ рекомендує: 1. Перенести дисципліни, що забезпечують ПРН, до обов'язкової частини ОП. 2. Робочій групі ОП слід уважніше попрацювати над удосконаленням компонент освітньої програми, в т.ч. і вибіркової та сформувати більш чіткий фокус, що буде відповідати предметній області спеціальності 181 Харчові технології. 3. За базовою дисципліною «Загальні технології харчової промисловості» слід переглянути розподіл навчального навантаження та збільшити обсяг аудиторних годин, оскільки обсяг матеріалу, що передбачено на самостійне опрацювання здобувачів, на думку ЕГ, надто великий та не дозволить здобувачам досягти ПРН. 4. Навчальну практику (ознайомча (1,0 кредит), загальноінженерна (1,0 кредит), технологічна (1,0 кредит)) для здобувачів ОС Молодший бакалавр об'єднати в одну компоненту ОП (Навчальна практика), оскільки термін кожної практики один тиждень та завдання їх надто розпорошені. 5. Розширити перелік дисциплін вибіркової частини ОП, які формують «м'які» соціальні навички (soft skills).

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зважаючи на суттєві недоліки ОП, які стосуються змісту освітньої програми, можливості досягнення заявлених цілей та програмних результатів навчання, відповідності ОП предметній області визначеної спеціальності 181 Харчові технології, формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів та врахування наявних позитивних практик ЕГ дійшла висновку, що критерій 2 за рівнем відповідності заслуговує Е.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання до Миколаївського національного аграрного університету є чіткими і зрозумілими, оприлюднені на офіційному сайті університету у вкладці «Вступнику» https://drive.google.com/drive/folders/1CuiERZoToa2wczR9oFsHoSzzS_k3ZF7V Дискримінаційні положення у правилах прийому університету відсутні.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання сформульовані з урахуванням особливостей ОП «Харчові технології». Прийом здійснюється на конкурсній основі за результатами вступних випробувань у формі зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО), вступних іспитів або співбесіди. Для зарахування на перший курс ОС молодший бакалавр відбувається конкурсний відбір за результатами вступних випробувань – у формі ЗНО, вступних іспитів або співбесіди в передбачених Умовами прийому та Правилами прийому випадках і проводиться на основі конкурсного бала. Для конкурсного відбору зараховуються бали сертифіката(ів) ЗНО (результати вступних іспитів) з двох

конкурсних предметів (перший – українська мова, другий – будь-який предмет на вибір (або математика, або історія України, або іноземна мова, або біологія, або географія, або фізика, або хімія)). Вступні іспити для вступників на основі ПЗСО, які вони проходять замість ЗНО, проводяться за програмами ЗНО. Програми співбесід, вступних іспитів, оприлюднюються на вебсайті МНАУ https://pk.mnau.edu.ua/fahovi_vstupni_viprobuvannya/. Вступні іспити для вступників на основі ПЗСО, які вони проходять замість ЗНО, проводяться за програмами ЗНО. У програмах містяться критерії оцінювання, структура оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання отриманих в інших закладах освіти у Миколаївському НАУ регулюються Положенням про організацію освітнього процесу у МНАУ <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/258.pdf>, затвердженому 25.02.2020р. протоколом №6. Реалізація права на академічну мобільність здійснюється згідно з Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у МНАУ затвердженому 25.02.2020р. протоколом №6 <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/272.pdf>. Перезарахування результатів навчання отриманих в інших закладах освіти здійснюється для осіб, що переводяться з інших закладів освіти, поновлюються на навчання, продовжують навчання після академічної відпустки. Критерієм перезарахування є відповідність раніше вивчених навчальних дисциплін і пройдених практик вимогам стандартів вищої освіти та ОП за якою буде продовжено навчання. Перезарахування здійснюється деканом факультету на підставі підтверджуючих документів та мотивованого висновку атестаційної комісії після подачі заяви здобувачем. Визнання результатів освітньої ступеневої та кредитної академічної мобільності здобувачів здійснюється на основі кредитів ЕКТС. Рішення приймається на етапі формування індивідуальних навчальних планів для учасників академічної мобільності порівнянням змісту освітніх компонентів та обсягу навчального навантаження. Практики застосування вказаних правил на ОП підготовки фахівців першого рівня вищої освіти за спеціальністю 181 «Харчові технології» не було через відсутність звернень учасників освітнього процесу. Під час фокус-групи здобувачі вказали на обізнаність з можливостями визнання результатів навчання в інших ЗВО. Рекомендовано ініціювати участь здобувачів у програмах академічної мобільності.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті унормовані Положенням про порядок перезарахування результатів навчання у МНАУ <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/275.pdf>, затвердженому 25.02.2020р. протоколом №6. Визнання результатів навчання у неформальній освіті здійснюється предметною комісією на підставі заяви здобувача та підтверджуючих документів і поширюється лише на обов'язкові дисципліни ОП в обсязі не більш як 10 % від загального обсягу за конкретною ОП. Здобувачі за ОП обізнані із правилами визнання результатів навчання у неформальній освіті, однак, вказали на відсутність звернень. Рекомендовано заохочувати здобувачів до навчання в неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Чіткі та зрозумілі правила прийому за ОП «Харчові технології» для здобувачів, що не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на сайті Університету. 2. Чіткі правила визнання результатів навчання отриманих в інших закладах вищої освіти та неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

1. Оприлюднення застарілої версії програми фахових вступних випробувань, застарілі рекомендовані джерела літератури. Рекомендовано оновлення списку літератури та вчасне оприлюднення актуальної версії програми фахових вступних випробувань. 2. Відсутність участі здобувачів у програмах академічної мобільності. Рекомендовано ініціювання здобувачів в програмах академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Загалом ЕГ зазначає відповідність критерію за рівнем В за рахунок чітких і зрозумілих правил прийому на навчання, визнання результатів навчання отриманих у інших ЗВО та під час академічної мобільності, обізнаність щодо них здобувачів. Зазначені недоліки ЕГ вважає не критичними. Рекомендовано запровадити практику визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті та поширити практику визнання результатів, отриманих у інших ЗВО.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Аналіз ВСО ОП та спілкування з фокус-групою здобувачів за даною ОП ЕГ дозволяє констатувати, що в цілому забезпечується відповідність форм і методів навчання та викладання заявленим цілям ОП та досягненню ПРН. Освітні компоненти викладаються з використанням традиційних методів викладання, але частина дисциплін – із застосуванням сучасних інноваційних методик викладання (інтерактивні лекції, мультимедійні лекції, робота у групах, кейс-завдання тощо). Аналіз матриці відповідності методів навчання і викладання ПРН підтверджує наявність як традиційних, так і інноваційних методів викладання під час реалізації ОП. Слід зазначити, що на думку здобувачів, яку вони висловили під час онлайн зустрічі, викладання окремих компонентів ОП традиційними методами є оправданим.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонент ОП наведено у робочих навчальних програмах та силабусах (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/faculty-okr#1619428377796-029e068d-4da7>). Крім того, кожним НПП на першому занятті дана інформація в усній формі доводиться до відома здобувачів. Усім учасникам освітнього процесу інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів своєчасно і в зрозумілій формі надається з використанням платформи Moodle (<https://moodle.mnau.edu.ua>) та все наявне навчально-методичне забезпечення кожної навчальної дисципліни розміщено у інституційному депозитарії <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/>.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час спілкування з фокус-групою НПП, які забезпечують підготовку за ОП «Харчові технології», та з фокус-групою здобувачів вищої освіти, встановлено наявність факту поєднання навчального процесу та наукових досліджень. Підтвердження цього є участь здобувачів вищої освіти ОП у роботі студентських наукових гуртків (https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/nauk_dosl_rob/nauk_gurt.pdf), у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт зі спеціальності «Харчові технології» (Турович С.В., 2021р.) та студентських наукових конференціях.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Напрямки науково-дослідної роботи <https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/faculty-ndr/>, яка проводиться викладачами випускової кафедри, що забезпечують підготовку за ОП, не в повній мірі співпадає зі змістом навчальних дисциплін ОП «Харчові технології». Підтвердженням цього є публікації НПП, наведені у відомостях само оцінювання таблиця 2. Це пояснюється наявністю на кафедрі технології переробки, стандартизації і сертифікації продукції тваринництва основний акцент НДР на питання, що пов'язані зі спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», за якою і ведеться науково-дослідна робота переважно більшістю викладачів. Перелік науково-дослідних тем, що виконуються на кафедрі технологій і обладнання переробних виробництв ТПССТ, є тому підтвердженням. Наявні практики впровадження у освітній

процес досвіду, набутого під час стажування проф. Підпалої Т.В., доц. Петрової О.І., ас. Шевчук Н.П. у Білоруському торгово-економічному університеті (м. Гомель, Білорусія, 2019 р.). Результати цього стажування НПП використали при розробленні робочих програм з дисциплін «Загальні технології харчової промисловості», «Харчова хімія», «Технологічне обладнання галузі». ЕГ рекомендує випусковій кафедрі запровадити проведення науково-дослідної роботи НПП за змістом навчальних дисциплін освітньої програми «Харчові технології».

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

МНАУ є членом таких міжнародних організацій, як Співдружність університетів Magna Charta, Асоціація членства Інституту міжнародної освіти та Американська Рада з Міжнародної Освіти та партнером низки зарубіжних університетів. Слід зазначити, що університет забезпечує реальну можливість здобувачів та викладачів займатися науковою діяльністю в інтернаціональному середовищі. Міжнародна співпраця з питань передових технологій сільськогосподарського виробництва та харчових технологій нині реалізується відповідно до укладених договорів з науковими та академічними установами Королівства Данія, Молдови, Казахстану, Узбекистану, КНР, та ін. Здобувачі вищої освіти за даною ОП ще не мали можливості навчатися за кордоном в межах програм академічної мобільності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

ЕГ відзначає такі сильні сторони та позитивні практики ОП: 1. Розміщення силабусів дисциплін на офіційному сайті <https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/faculty-okr#1619428377796-029e068d-4da7>, робочих програм навчальних дисциплін на дистанційній платформі (<https://moodle.mnau.edu.ua>) та все наявне навчально-методичне забезпечення кожної навчальної дисципліни розміщено у інституційному депозитарії <http://dspace.mnau.edu.ua/jsrui/>, до яких мають доступ здобувачі вищої освіти ОП. 2. Методи навчання, викладання та наповненість курсів демонструють достатній рівень, що корелює з принципами академічної свободи та концепції студентоцентрованості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

ЕГ виявила наступні недоліки, які несуттєво впливають на якість ОП та можуть бути усунуті: 1. Напрямок науково-дослідної роботи, яка проводиться НПП, що забезпечують підготовку за ОП «Харчові технології», не в повній мірі співпадає зі змістом навчальних дисциплін ОП. 2. Відсутність участі здобувачів вищої освіти за ОП в програмах академічної мобільності внутрішньої або зовнішньої. ЕГ рекомендує проектній групі ОП: 1. НПП випускової кафедри розпочати проводити науково-дослідну роботу за змістом навчальних дисциплін ОП «Харчові технології». 2. Створити умови для участі здобувачів вищої освіти за ОП «Харчові технології» в програмах внутрішньої та зовнішньої академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Зазначені ЕГ слабкі сторони, недоліки суттєво не впливають на якість ОП, можуть бути усунуті тому вважаємо, що рівень відповідності за даним критерієм В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у МНАУ (<https://bit.ly/3pUoyev>) та Положенням про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у МНАУ (<https://bit.ly/3COXB2B>), контрольні заходи включають діагностичний, поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль під час вивчення освітніх компонент включає усне опитування, тестування на ПЕОМ, оцінювання під час колоквиуму, письмова контрольна робота за модуль, підсумковий контроль (семестровий) – залік або іспит. Форми контролю визначено навчальним планом для кожної освітньої компоненти та ОП. Терміни (періоди) семестрового контролю визначаються графіком освітнього процесу. Екзамени проводяться відповідно до розкладу, який доводиться до відома викладачів і здобувачів вищої освіти не пізніше, як за місяць до початку семестрового контролю. Графіки захистів результатів практик оголошуються не пізніше ніж за тиждень до початку захистів. Методологію проведення даних заходів роз'яснено у вищезазначених документах. ПРН, які повинні бути досягнуті під час вивчення ОК, зазначено в силабусах (<https://bit.ly/3FwBosS>) на сайті Університету та у робочих програмах ОК (на платформі Moodle МНАУ з обмеженим доступом). В документах також наведено максимальні та мінімальні бали з кожного контрольного заходу (поточного або підсумкового) за певного рівня набутих знань та вмінь здобувачами. З 2011 року в університеті є чинною система обліку навчальної роботи та якості навчання здобувача за допомогою кредитів згідно з ЄКТС та розроблених критеріїв оцінювання. Силабуси ОК на сайті Університету оприлюднюються на початку навчального року. Форми контрольних заходів, критерії оцінювання доводяться до здобувачів викладачами на першому занятті з кожної ОК. Доступність критеріїв оцінювання навчальних досягнень для здобувача освіти визначається в усній формі викладачем. Експертна група пересвідчилася у наведених фактах під час опитування здобувачів, НПП, висвітленням на сайті МНАУ і на платформі Moodle. З'ясовано, що наповнення ОК на платформі Moodle відбувається поступово, упродовж вивчення дисципліни, а не на початку її вивчення. На момент візиту (за наданим гостьовим візитом) визначено не відповідність науково-методичного забезпечення курсів ОК професійного напрямлення (наприклад, "Загальні технології харчової промисловості", "Технологічне обладнання галузі" та ін.). Для визначення збалансованості розподілу балів, зрозумілості та прозорості оцінювання знань за ОК за запитом експерти отримали приклади тестових завдань з "Політології" і "Філософії", в яких визначено відсутність критеріїв оцінювання виконаних тестів (завдань).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Затвердженого стандарту вищої освіти за спеціальністю 181 «Харчові технології» початкового (короткого) рівня вищої освіти немає. За ОП передбачається атестація здобувачів освіти у формі захисту кваліфікаційного іспиту. Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з проведення атестації здобувачів вищої освіти у МНАУ – випускного (підсумкового) кваліфікаційного іспиту здобувачів вищої освіти розроблено для всіх ОП (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/261.pdf>) та не містять чітких, зрозумілих критеріїв оцінювання. На запит експертів отримано "Програму атестаційного кваліфікаційного іспиту освітньої програми і критерії його оцінювання", яку розглянуто і затверджено Науково-методичною комісією факультету ТВПІТСБ, протокол №8 від «17» лютого 2022 р. Експертна група визначила, що зміст Програми не сприяє відповідному встановленню досягнень ПРН за ОП.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Всі документи щодо регулювання проведення контрольних заходів доступні на офіційному сайті МНАУ: Положення про організацію освітнього процесу в МНАУ (<https://bit.ly/3myNZTF>), Положення про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у МНАУ (<https://bit.ly/3qodgs2>) та ін. Весь пакет документів доступний не лише через сайт університету, а й у деканаті та навчальному відділі. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується дотриманням учасниками освітнього процесу Кодексу корпоративної культури МНАУ (<https://bit.ly/3CFqFt6>), Правил внутрішнього розпорядку МНАУ (<https://bit.ly/3w3VGV7>), Кодексу академічної доброчесності МНАУ (<https://bit.ly/3nNNUuP>). Встановлено, що об'єктивність екзаменаторів і дотримання академічної доброчесності забезпечується проведенням контрольних заходів згідно графіку (<https://bit.ly/3w7eLWh>) у відповідній аудиторії, виключно, у складі комісії не менше 2 викладачів та у присутності інших здобувачів освіти. Відповідно до Положенням повторне проведення контрольних заходів учасникам освітнього процесу дозволяється за умов порушення процедури заходу з боку НПП чи здобувача ВО, або ж у разі медичного підтвердження неналежного стану здоров'я в здобувача вищої освіти. У разі проведення поточної атестації повторне її проведення можливе за ініціативи здобувача. Даний процес також врегульовано Положенням про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у МНАУ та Положенням про вирішення конфліктних ситуацій у МНАУ (<https://bit.ly/3mynmhA>). Здобувачі освіти під час фокус-групи довели, що володіють інформацією про процедури повторного проходження контрольних заходів та оскарження їх результатів. Приклади застосування відповідних правил на ОП «Харчові технології» на час проходження акредитації відсутні, але на факультеті існують (через стан хвороби на момент проведення планового контрольного заходу). Здобувачі освіти мають право подавати апеляцію на будь-яку отриману підсумкову оцінку в день процедури проведення або оголошення результату контрольного заходу. У разі оскарження результатів проведення КЗ здобувач звертається з заявою до декана факультету. Приклади застосування відповідних правил на ОП відсутні. На запит ЕГ отримано гостьовий допуск до дистанційних курсів. НМКД з ОК професійного циклу на платформі Moodle не містять усіх складових і (з пояснення викладачів) відбувається поступово, упродовж вивчення

дисципліни, а не на початку її вивчення та не своєчасно. Зміст деяких силабусів ОК (наприклад, "Загальні технології харчової промисловості") не співпадає з їх робочими програми. Не всі складові НМКД є зрозумілими та прозорими для здобувачів освіти щодо оцінювання виконання завдань і тестів. Представлена на запит "Програма атестаційного кваліфікаційного іспиту освітньої програми і критерії його оцінювання" за змістом не відповідає критеріям оцінювання молодшого бакалавра та не сприяє відповідному встановленню досягнень ПРН за ОП.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

В Університеті дотримання академічної доброчесності регламентується Кодексом корпоративної культури МНАУ (<https://bit.ly/3bvqi8t>), Правилами внутрішнього розпорядку МНАУ (<https://bit.ly/3jRoPOo>), Кодексом академічної доброчесності МНАУ (<https://bit.ly/3pTPWMv>), Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у МНАУ (<https://bit.ly/3nQxvFM>), яких мають дотримуватися усі НПП. У контракті з НПП вказується, що ознайомлені та до виконання Кодексу, а здобувачі освіти, які складають урочисту присягу, у т.ч. обіцяють бути академічно доброчесними. У 2021 році створена група сприяння академічній доброчесності, яка працює на підставі чинного положення (<https://bit.ly/3bxH86B>). НПП факультету ТВПІТСБ у повному складі пройшли відповідне навчання на платформі Prometheus (<https://bit.ly/3BziOXR>). За результатами анонімного анкетування учасників освітнього процесу, або за пропозицією уповноваженої особи (<https://bit.ly/3GGICde>; <https://bit.ly/2ZRGSGx>) колективом членів ради щодо досягнення норм Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності у МНАУ (<https://bit.ly/3pXgUmE>) щорічно обговорюється відповідна інформація та ухвалюються рішення, у т.ч. й кадрові та адміністративні для їх реалізації. Відомості стосовно технологічних рішень на підтримку академічної доброчесності сформовано й викладено в Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату у МНАУ (<https://bit.ly/3bx1qog>) та Кодексі академічної доброчесності у МНАУ (<https://bit.ly/3btzZV5>). Для перевірки наукових робіт на академічний плагіат в університеті використовуються онлайн-сервіси Unicheck (<https://bit.ly/3Ex5ie7>), а також безкоштовний ресурс, що розміщений для студентів на сайті бібліотеки (<https://bit.ly/3GX63yG>). За навчальними планами ОП курсові роботи і проекти не передбачено. Зі слів гаранта ОП, декана факультету, НПП, здобувачів освіти фактів недотримання принципів академічної доброчесності серед здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників не встановлено. ЕГ встановлено, що в Університеті популяризація дотримання принципів доброчесності здійснюється шляхом послідовної систематичної роботи зі здобувачами освіти на заняттях, кураторських годинах (<https://bit.ly/3mBmKHN>), проведення організаційних зборів (<https://bit.ly/3Ex4Hcn>), співбесід з науковими керівниками (<https://bit.ly/3Gz8oS2>), обговорення на засіданнях кафедр (<https://bit.ly/3mBokcO>), вчених радах факультету (<https://bit.ly/3CETbuT>), проведення щорічного анонімного опитування, перевіркою наукових робіт – статей, а також кваліфікаційних робіт на наявність плагіату відповідними програмними продуктами: Unicheck. ЕГ група констатує достатньо сформовану культуру академічної доброчесності у студентів та викладачів з розумінням критично і реалістично застосовувати прийняті положення, але процедура проведення анонімного опитування здобувачів освіти потребує удосконалення. Відсутні докази проведення анонімного опитування здобувачів освіти, НПП та оприлюднення результатів їх обговорення.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Всі документи, що регулюють проведення контрольних заходів, унормовані відповідними положеннями МНАУ, доступні на офіційному сайті МНАУ. Популяризація дотримання принципів доброчесності в академічному процесі в Університеті здійснюється шляхом послідовної систематичної роботи зі здобувачами освіти та НПП за різними видами академічного процесу. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання оприлюднюються у силабусах та іншій навчально-методичній літературі. Об'єктивність екзаменаторів і дотримання академічної доброчесності забезпечується проведенням контрольних заходів виключно у складі комісії не менше 2 викладачів та у присутності здобувачів освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Наповнення НМКД на платформі Moodle відбувається поступово, упродовж вивчення дисципліни, а не на початку її вивчення та не своєчасно. Зміст силабусів ОК не завжди співпадає з їх робочими програми. Не всі складові НМКД є зрозумілими та прозорими для здобувачів освіти щодо оцінювання виконання завдань і тестів. Рекомендуємо переглянути "Програму атестаційного кваліфікаційного іспиту освітньої програми і критерії його оцінювання", тому що її зміст не сприяє відповідному встановленню досягнень ПРН за ОП. Удосконалити процедуру та механізм анонімного опитування здобувачів освіти і НПП, результати опитування своєчасно обговорювати та оприлюднювати на сайті університету.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Під час проведення акредитації експертною групою встановлено, що форма атестації здобувачів освіти в Миколаївському національному аграрному університеті досягається системними підходами до оцінювання та комплексністю застосування різних видів контрольних заходів. Форми контрольних заходів і критерії оцінювання за більшістю ОК є прозорими та зрозумілими. Дисципліни циклу професійної підготовки потребують своєчасного розроблення, перегляду та оприлюднення в дистанційних курсах. Недостатні процедура та механізм анонімного опитування здобувачів освіти і НПП, які б сприяли покращенню академічної діяльності за рахунок відкритості і прозорості, є недоліком, який може бути усунутий. Існуючі недоліки не є критичними.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертною групою проведено аналіз академічної та/або професійної кваліфікації НПП, задіяних у реалізації ОП. За наданою інформацією у відомостях СО визначено, що кваліфікація викладачів частково відповідає спеціальності 181 «Харчові технології». 21 обов'язкові ОК забезпечує 17 НПП, які мають відповідні освіти і наукові публікації - 62%. Наявність сертифікації В2 - 1 особа. Науковий ступінь мають 15 осіб (88%), вчене звання - 13 (76%). Досвід академічної кваліфікації більше 5 років мають 13 осіб (76%), 4 роки - 1 (6 %), 0-1 роки - 3 (18%). Професійну кваліфікацію за ОК підтверджено - 70%, досвід професійної діяльності НПП за ОП відсутній. На випусковій кафедрі працює 2 викладача (11,7%), які забезпечують ОК за ОП. За результатами СО і наданої на запит інформації щодо забезпечення вибіркового ОК визначено, що із 8 розробників ОП 4 беруть участь у забезпеченні ОК (Шевчук Н.П., Петрова О.І., Стріха Л.О., Трибрат Р.О.). За результатами опитування здобувачів освіти та співставлення НПП за розкладом занять ОК (<https://www.mnau.edu.ua/files/rozklad/21-22/denna/1-kurs.pdf>, <https://www.mnau.edu.ua/files/rozklad/21-22/denna/2-kurs.pdf>) експертною групою встановлено розбіжності з наданими матеріалами СО (наприклад, Харчова хімія - Петрова О.І., а викладає Крамаренко О.С., Біохімія та Органічна хімія - Качук Д.С., викладає Кельїна С.Ю. та ін.). Експертна група констатувала наявність публікацій, сертифікатів про стажування та підвищення кваліфікації викладачів, які були наведені у відомостях про самооцінювання. Додатково затребувані документи щодо стажування викладачів, які викладають дисципліни професійного напрямку (Шевчук Н.П., Петрова О.І.), є формальними і не відповідають "Положенню про стажування..." МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/056.pdf>). Встановлено недостатню кількість публікацій, не відповідність стажування та підвищення кваліфікації НПП з окремих фахових ОК (за СО: Шевчук Н.П., Полянський П.М., Стріха Л.О., Банева І.О.) за спеціальністю 181 «Харчові технології».

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Рівень професіоналізму НПП забезпечується адміністрацією Миколаївського НАУ відповідно до процедури конкурсного відбору, який регулюється Положенням про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників МНАУ (<https://bit.ly/3mGwsch>). Існує механізм конкурсного відбору та виконання вимог кандидатами на посади. Експертна група пересвідчилася у підтвердженні вимог до НПП відповідної галузі знань. Проте встановлено відсутність або не відповідність підвищення кваліфікації НПП професійного спрямування та рекомендовано вдосконалити програми стажування за ОП 181 «Харчові технології».

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Експертна група з'ясувала, що відповідно до Положенням про співпрацю із роботодавцями (зовнішніми стейкхолдерами) у МНАУ (<https://bit.ly/3nMq6aN>) до організації та реалізації освітнього процесу залучаються роботодавці шляхом проведення практиками лекційних занять в умовах університету, занять в умовах виробництва, залучення роботодавців до погодження ОП та НП. Обговорення ОП відбувається колективно і відкрито на засіданнях випускової кафедри за присутності гаранта і членів робочої групи з ОП, здобувачів вищої освіти, представників академічної спільноти та роботодавців, що підтверджено наданими протоколами на запит. Долучати до обговорення проєктів ОП Харчові технології фахівців різних галузей харчової промисловості.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Експертною групою встановлено співробітництво з роботодавцями, зокрема, в частині організації семінарів, лекцій для студентів в МНАУ та екскурсій на виробництва. Експертною групою вивчено документи договорів з роботодавцями, проведено опитування роботодавців щодо участі у лекційних заняттях та потребі регіону у фахівцях, а також під час зустрічей з ЗО. Упродовж I семестру 2021-2022 навчального року прочитано лекції із залученням виробничників й науковців, серед яких: Ващенко Є.О. – директор ТОВ «Алиманіка» м. Миколаїв, Ващенко О.І. – головний технолог ТОВ ВЗП «Еліка» м. Миколаїв, Білоус В.П. – директор центру громадського харчування МНАУ. Залучається багато підприємств з перероблення тваринної сировини, тому рекомендовано посилити співпрацю з підприємствами, що займаються виробництвом харчових продуктів відповідно до ОП і більше висвітлювати інформацію про заходи на сайті МНАУ. Інформація, що міститься на сайті Університету щодо викладання лекційного матеріалу і експрес-курсів у II семестрі 2021-2022 н.р. (<https://bit.ly/2ZFmIWK>), має не достовірну інформацію про запрошених лекторів (н-д, Кайнаш А.П. - не є фахівцем за ОК Загальні харчові технології і Технології виробництва кулінарної продукції та не є викладачем ПУЕТ). Рекомендовано уточнювати інформацію про фаховість запрошених лекторів щодо ОП і узгоджувати з ними тематику лекцій та графік з їх проведення.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток НПП в МНАУ регулюється відповідно до «Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників МНАУ» (<https://bit.ly/3w9Ac9x>). НПП підвищують педагогічну та професійну майстерність не менше, ніж один раз на 5 років, як у вітчизняних, так і закордонних освітньо-наукових закладах, а також за допомогою факультету підвищення та перепідготовки кадрів (<https://bit.ly/3CKhyri>). Так, з НПП, які забезпечують навчання за ОК ОП мали закордонне фахове стажування: Петренко Н.В.(2020), Лесік І.М. (2021), Бацуровська І.В. (2019, 2020), Волосюк Ю.В. (2021), Качук Д.С. (2021), Кошкін Д.Л. (2021). Крім цього НПП мають безкоштовний доступ до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science Core Collection, що стимулює розвиток наукового потенціалу та викладацької майстерності. Експертами проаналізовано відповідність професійного розвитку потребам та інтересам провідних викладачів ОП «Харчові технології». Рекомендовано звернути увагу на відповідність підвищення кваліфікації НПП, які забезпечують ОК професійної і практичної підготовки. Оновити План-графік підвищення кваліфікації НПП Миколаївського національного аграрного університету на 2019-2023 роки, тому що останні результати наведено за 2020 рік.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В Університеті створено систему стимулювання діяльності співробітників, яка включає комплекс матеріальних і моральних стимулів, соціальних гарантій, заходів, спрямованих на забезпечення професійного кар'єрного зростання співробітників, підвищення їхнього статусу, впровадження мотиваційних принципів до індивідуальних контрактів. Преміювання та матеріальна допомога НПП здійснюється відповідно до Колективного договору між адміністрацією та трудовим колективом МНАУ (пункти 3.10-3.21) (<https://bit.ly/2ZQsiWH>) та Правил внутрішнього розпорядку МНАУ (розділ 6) (<https://bit.ly/3w7t79i>). Встановлено такі види заохочення: оголошення подяки; видача премії; доплати до посадових окладів; нагородження цінним подарунком; нагородження Почесною грамотою; нагороди за особливі трудові досягнення

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Керівництво МНАУ надає право вибору НПП підвищувати педагогічну та професійну майстерність не менше, ніж один раз на 5 років, як у вітчизняних, так і закордонних освітньо-наукових закладах. НПП має безкоштовний доступ до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science Core Collection. Запроваджено безкоштовні курси з вивчення іноземної мови для викладачів. Діє система стимулювання діяльності співробітників, яка включає комплекс матеріальних і моральних стимулів, соціальних гарантій, заходів, відповідно до Колективного договору між адміністрацією та трудовим колективом МНАУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1. Встановлено недостатню кількість публікацій з окремих фахових ОК. Рекомендовано посилити публікаційну активність за фаховим спрямуванням. 2. Невідповідність стажування та підвищення кваліфікації НПП за спеціальністю 181 «Харчові технології». Рекомендовано звернути увагу на відповідність підвищення кваліфікації НПП, які забезпечують ОК професійної і практичної підготовки. Оновити План-графік підвищення кваліфікації НПП Миколаївського національного аграрного університету на 2019-2023 роки. Рекомендовано розвивати співробітництво з підприємствами з виробництва харчових продуктів із залученням їх до обговорення ОП Харчові технології. 3. Виявлено розбіжності у забезпеченні науково-педагогічним персоналом ОК і наданій інформації у СО. Рекомендовано уточнювати інформацію про фаховість запрошених лекторів щодо ОП і узгоджувати з ними тематики лекцій та графік їх проведення.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Експертна група констатує не повну відповідність критерію за професійною кваліфікацією викладачів, наявністю підвищення кваліфікації, участі у програмах міжнародного стажування за професійним спрямуванням, наявністю наукових публікацій за ОК професійної і практичної підготовки. Виявлені розбіжності інформації СО щодо викладачів, які забезпечують ОК. Встановлено відсутність узгодження тематики лекцій та графіку їх проведення із зовнішніми лекторами. Враховуючи вище наведене експертна група вважає, що недоліки є критичними, тому рівень оцінювання за критерієм Е.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансове та матеріально-технічне забезпечення ОП, в цілому, сприяють досягненню цілей та програмних результатів навчання, в тому числі за рахунок бюджетних місць та за кошти фізичних/юридичних осіб. У ЗВО є достатня кількість навчальних площ і аудиторій для підготовки молодших бакалаврів за ОП 181 Харчові технології: комп'ютерні класи, лабораторія технологій хліба, макаронних, кондитерських виробів та харчоконцентратів, лабораторія неорганічної і аналітичної хімії, лабораторія мікробіології, вірусології, імунології та інфекційних хвороб, лабораторія технологій м'яса та м'ясопродуктів, жирів та жирозамінників, центр громадського харчування до складу якого входять овочевий, м'ясо та рибний, холодний, гарячий та кондитерський цехи. В травні 2021р. відкритий Студентське соціальне підприємство «Пекарня «Хліб мого краю»» МНАУ. Також в університеті 5 гуртожитків, бібліотека з інституційним репозитарієм та фаховими виданнями, спортивна зала, актову залу тощо. ЕГ констатує, що в Миколаївському НАУ планомірно здійснюється робота з оновлення технічних засобів для забезпечення активних методів навчання, закупівлі матеріалів, але обладнання з перероблення та консервування фруктів і овочів не достатньо. Для успішного досягнення цілей та програмних результатів навчання рекомендовано продовжувати роботу з доукомплектування навчальних лабораторій сучасним професійним устаткуванням. Для проведення дистанційного навчання використовується онлайн система на базі платформи Moodle, а для отримання додаткової інформації - репозитарій університету <http://dSPACE.mnau.edu.ua/jspui/>.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Викладачі і здобувачі вищої освіти мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП. Доступ до відповідних ресурсів надається на основі платформи Moodle. Доступ до інформаційних ресурсів, які знаходяться в мережі інтернет, можна отримати з комп'ютерів, розташованих у бібліотеці та комп'ютерних класах. В усіх корпусах університету та гуртожитках облаштовані точки Wi-Fi з безоплатним доступом. Надається безоплатний доступ до інформаційних ресурсів та використання сучасних інформаційних технологій навчання, практичної підготовки на підприємствах та в організаціях; можливості для участі у науковій роботі. Під час фокус-групи науково-педагогічні працівники та здобувачі підтвердили можливість безоплатного доступу до комп'ютерних класів, приладів та обладнання, бібліотечних фондів, мережі інтернет на території університету та в гуртожитках.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ЕГ встановлено, що освітнє середовище в МНАУ є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Воно направлене на створення комфортних умов мешкання в гуртожитках, можливості для соціальних активностей, творчої самореалізації, функціонування студентських сервісів. Потреби та інтереси здобувачів освіти виявляються під час анонімного опитування й у процесі їх спілкування з кураторами, представниками адміністрації факультету і університету стосовно їх задоволеності умовами навчання, рівня викладання навчальних дисциплін та інших аспектів організації освітнього процесу. GE встановлено, що механізм проведення, саме анонімного опитування в аудиторіях по групах, не достатній для отримання повної думки здобувачів освіти і впливу на перегляд переліку дисциплін ОП та їхньої актуалізації. Для здобувачів освіти в МНАУ функціонують різні гуртки та спортивні секції, студія художньої самодіяльності, які здатні урізноманітнити студентське життя. Значну роль щодо визначення потреб та інтересів студентства відіграє студентське самоврядування, яке щомісяця зустрічається з представниками адміністрації МНАУ і обговорює нагальні питання. В Університеті діють фонди підтримки ЗО – студентського самоврядування та профспілкового комітету. Значну роль має психолого-педагогічна лабораторія, яку, обов'язково, відвідують першокурсники. В навчальних корпусах МНАУ розміщено «схриньки довіри», якими можуть скористатися як здобувачі освіти, так і НПП щодо анонімного висловлення своїх проблем, потреб та пропозицій до адміністрації Університету. Під час фокус-групи з представниками адміністрації не встановлено чіткої процедури розгляду листів із «схриньки довіри». Рекомендацією є розроблення чіткої процедури проведення опитувань здобувачів освіти і НПП (в електронній формі, хто складає анкети, оприлюднює результати опитувань на сайті університету або в соціальних мережах) та процедури розгляду листів із «схриньки довіри». Куратори академічних груп та викладачі на першому лабораторному занятті проводять інструктажі з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності. Для виявлення і врахування потреб та інтересів здобувачів ЗВО проводить консультації зі представниками органів студентського самоврядування <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/138.pdf>. В Миколаївському НАУ здійснюють періодичні анкетування здобувачів щодо виявлення їхніх потреб, системні зустрічі з кураторами академічних груп, адміністрацією. Вирішувати проблемні ситуації студентам допомагають органи студентського самоврядування, куратори, адміністрація та НПП. За результатами фокус-груп зі студентами та представниками органів студентського самоврядування можна зробити висновок, що у Миколаївському НАУ створено доброзичливу атмосферу співробітництва та підтримки між адміністрацією, НПП та здобувачами вищої освіти.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Експертною групою встановлено, що Миколаївський НАУ забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку шляхом тісної багатоканальної комунікації з кураторами, викладачами, працівниками деканату, представниками студентського самоврядування та профспілкових організацій, заступником декана з виховної роботи. Освітня підтримка здобувачів реалізується відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Миколаївському національному аграрному університеті» <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/258.pdf>. Згідно з положенням, здобувачів своєчасно інформують щодо ОК, форм контролю, критеріїв оцінювання результатів навчання, доступу здобувачів до навчально-методичних матеріалів ОП, які розміщені на платформі Moodle, тощо. Це було підтверджено зі слів здобувачів та студентського самоврядування під час зустрічі з ЕГ. Для своєчасного оновлення навчально-методичних матеріалів ОП, які розміщені на платформі Moodle, рекомендацією є проводити відеозаписи лекцій за ОК для забезпечення можливості ЗО відтворювати їх у зручний для них час. Консультативну та організаційну підтримку здобувачам надають НПП, куратори академічних груп, деканат, активне студентське самоврядування, відділи, що відповідальні за певний напрямок роботи. Гарантом та НПП було зазначено, що ними щотижня проводяться кураторські години, старостат, на який виносяться для обговорення поточні питання. Під час зустрічі здобувачі освіти підтвердили, що для вирішення різних питань звертаються до куратора, в деканат, органи самоврядування, мають можливість звернення за підтримкою через сайт Університету (але не користувалися), Психолого-педагогічну лабораторію та «схриньку довіри». Деканом факультету було відмічено, що кожен здобувач вищої освіти може безпосередньо звертатися до деканату або старости академічної групи. Питання щодо потреб та інтересів здобувачів вищої освіти включено до анкетування, що проводиться щорічно. Під час дистанційного навчання спілкування відбувається через соціальні мережі та месенджери - Viber, Instagram, Telegram та інші. Для людей з особливими потребами в корпусах встановлено пандус і дзвоник для виклику, але таких людей в Університеті немає. Психологічну підтримку здобувачі можуть отримати від представника Психолого-педагогічної лабораторії науково-просвітницьких інноваційних технологій розвитку особистості. Інформацію можна отримати через канали в соціальних мережах Telegram, Viber, група у Facebook, Instagram. Соціальна підтримка здобувачам освіти надається шляхом призначення академічних, іменних стипендій. Первинна профспілкова організація студентів забезпечує отримання матеріальної допомоги на оздоровлення. За результатами зустрічей зі студентами та представниками студентського самоврядування університету та факультету ЕГ було підтверджено, що освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти в Миколаївському НАУ знаходяться на достатньому рівні.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час огляду інфраструктури МНАУ експертною групою встановлено, що створено достатні умови доступу до навчальних приміщень і гуртожитків для маломобільних груп населення. Входи у корпуси обладнано пандусами або відсутні сходи, є кнопка виклику та таблички з шрифтом Брайля; зовнішні двері виготовлені з металопластику, за розмірами та формою відповідають встановленим вимогам – у нижній частині дверного полотна міститься протиударна смуга, оглядова панель – на висоті 0,9 м від рівня підлоги. Всі здобувачі мають доступ до СДН Moodle, інституційного репозитарію. Можливе навчання за індивідуальним планом чи графіком. У своїй діяльності Миколаївський НАУ дотримується усіх чинних законодавчих актів та інструкцій МОН щодо осіб з особливими освітніми потребами, що відображено у відповідно розроблених документах закладу. Існує «Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами у Миколаївському НАУ». Приклади застосування відповідних практик на ОП «Харчові технології» на час проходження акредитації відсутні, тому є достатніми. На офіційному сайті університету розміщено Правила прийому на навчання, де оприлюднена детальна інформація для осіб, які мають право на спеціальні умови вступу Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами у Миколаївському НАУ <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/279.pdf>, Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з обмеженими фізичними можливостями <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/280.pdf>. Функціонує комісія із соціального страхування. Первинна профспілкова організація студентів комітет забезпечує отримання матеріальної допомоги на оздоровлення. В університеті створено та постійно діє Психолого-педагогічна лабораторія науково-просвітницьких інноваційних технологій розвитку особистості МНАУ <https://www.mnau.edu.ua/vyh-rob/ps-sluzh>. Слід відмітити, що в університеті створена кімната «Простір для відпочинку», де студенти можуть відпочити.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В Миколаївському НАУ розроблена процедура вирішення конфліктних ситуацій, що регламентована Статутом МНАУ https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/15_02/statut.pdf, Правилами внутрішнього розпорядку МНАУ <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/pravylavr.pdf>, Кодексом корпоративної культури МНАУ <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/codecs.pdf>, Положенням про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції у МНАУ <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/o39.pdf>, Положенням про вирішення конфліктних ситуацій у МНАУ <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/281.pdf>. Наявність відповідної процедури вирішення конфліктних ситуацій підтверджено під час інтерв'ю зі здобувачами вищої освіти та представниками студентського самоврядування. На кожному факультеті встановлено скриньку довіри, де студент має можливість залишити анонімний лист. Зі слів здобувачів, конфліктних ситуацій, зокрема, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією на даній ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Використання сучасних інформаційних технологій навчання, зокрема програмно-методичних комплексів на базі платформи Moodle. Належна організаційна, інформаційна, соціальна і психологічна підтримка здобувачів. Створення умов для здобувачів з особливими освітніми потребами. Позитивною практикою є наявність Психолого-педагогічної лабораторії науково-просвітницьких інноваційних технологій розвитку особистості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Групою експертів встановлено: 1. Забезпечення лабораторій технологічним устаткуванням з перероблення та консервування фруктів і овочів не достатнє. Для успішного досягнення цілей та програмних результатів навчання рекомендовано продовжувати роботу з доукомплектування навчальних лабораторій сучасним професійним устаткуванням. 2. Механізм проведення, саме анонімного опитування здобувачів освіти в аудиторіях по групах, не сприяє отриманню відвертих їх думок та відповідних результатів щодо перегляду дисциплін ОП та їх актуалізацію. Рекомендацією є розроблення чіткої процедури та механізму проведення опитувань здобувачів освіти і НПП. 3. Не підтверджено інформацію щодо чіткої процедури розгляду листів із «скриньки довіри». Рекомендацією є розроблення чіткої процедури проведення виїмки, обговорення та реагування на отриману інформацію із «скриньки довіри». 4. Для своєчасного оновлення навчально-методичних матеріалів ОП, які розміщені на платформі Moodle, та створення належних умов для ЗО, в т.ч. осіб з особливими освітніми потребами, рекомендовано проводити відеозаписи лекцій за ОК для забезпечення можливості ЗО відтворювати їх у зручний для них час.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Загалом ЕГ зазначає достатні фінансові та матеріальні ресурси, розвинену інфраструктуру ЗВО. Для здобувачів і викладачів, в тому числі з особливими освітніми потребами, створенні належні умови для освітньої діяльності. Навчальні спеціалізовані лабораторії облаштовані відповідним професійним устаткуванням, але потребують осучаснення та доукомплектації для досягнення цілей і ПР ОП. Недостатні процедури та механізм анонімного опитування здобувачів освіти і НПП, які б сприяли покращенню освітньої діяльності, є недоліками, які можуть бути усунуті, тому рівень відповідності за критерієм В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюються «Положенням про порядок розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм у Миколаївському національному аграрному університеті» (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/269.pdf>). МНАУ в процесі перегляду освітньої програми дотримується визначених положенням процедур. Відповідно до Положення затверджену освітню програму переглядають щонайменше 1 раз на рік. Результати локального моніторингу ОП не менш як один раз рік обговорюються на науково-методичній комісії і на вченій раді відповідного структурного підрозділу.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

До процесу перегляду ОП залучались здобувачі вищої освіти, зокрема за освітнім ступенем «Молодший бакалавр» ОП «Харчові технології» Сіряченко К.С., Зайзбур Д.О., Кучеренко А.А., Турович С.В. та представники органів студентського самоврядування шляхом участі у локальному моніторингу ОП (внесення пропозицій, участь у засіданнях та ін.), який здійснюється членами робочої групи освітньої програми. Під час інтерв'ювання встановлено, що здобувачка І курсу Сіряченко К.С., внесла пропозицію включити до лекційного матеріалу ОК «Технологічне обладнання галузі» нову тему «Обладнання для виробництва та фасування вершкового масла». Проте, на думку ЕГ, механізм залучення здобувачів вищої освіти (шляхом використання паперового варіанту анкети) до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнерів потребує суттєвого вдосконалення. Рекомендація: організовувати проведення опитувань здобувачів освіти за допомогою гугл-форм у зручний для них час.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Залучення роботодавців до періодичного перегляду ОП та інших процедур регламентується в університеті «Положенням про співпрацю із роботодавцями (зовнішніми стейкхолдерами) у Миколаївському національному аграрному університеті» (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/278.pdf>). Робоча група ОП «Харчові технології» періодично проводить консультації з роботодавцями з приводу доцільності включення чи виключення освітніх компонентів до обов'язкової та вибіркової частини ОП. Проводяться опитування роботодавців (<https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/anketuvanya/opit-stejkholderi.pdf>) стосовно якості підготовки студентів, співпраці щодо удосконалення ОП та освітнього процесу. За рекомендаціями роботодавців враховуються пропозиції щодо посилення практичної підготовки молодших бакалаврів за ОП в галузі харчових технологій. Представники роботодавців запрошуються на засідання та науково-методичні семінари кафедри, на яких проводиться обговорення проєкту ОП «Харчові технології», що підтверджено під час інтерв'ювання. Під час інтерв'ювання роботодавці показали свою зацікавленість в їх залученні до удосконалення ОП. На думку ЕГ, слушною є пропозиція головного технолога ТОВ «Алиманіка» Ващенко О.І., яка зазначила доцільність доповнення циклу обов'язкових компонент дисциплінами технологічного спрямування. Проте ЕГ відзначає, що дана практика потребує розвитку та удосконалення механізму залучення стейкхолдерів до процедур перегляду ОП, зокрема стосовно формування зворотного зв'язку.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ЕГ підтверджує, оскільки перший набір здобувачів вищої освіти за ОП «Харчові технології» був у 2020 році, випуск здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем Молодшого бакалавра буде лише у червні 2022 року, тому збирання та оцінка інформації щодо кар'єрного шляху випускників та траєкторій їх працевлаштування за означеною ОП відсутні. ЕГ зазначає, що вагоме місце у відслідковуванні кар'єрних шляхів випускників відведено Центру працевлаштування випускників МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/088.pdf>), який проводить значну роботу із забезпечення першим робочим місцем випускників університету та створеної Асоціації випускників МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/112.pdf>), яка здійснює ведення інформаційної бази даних випускників МНАУ.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості МНАУ вчасно реагує на виявлені недоліки в освітній програмі «Харчові технології». Нова редакція ОП «Харчові технології» (2021р.) обумовлена змінами обов'язкових та вибіркових компонент ОП, проведена корекція змісту та структури ОК. ЕГ зазначає, що за пропозицією стейкхолдерів було доповнено цикл професійної та практичної підготовки ОП обов'язковими технологічними дисциплінами. ЕГ не отримала підтвердження про результати внутрішнього аудиту за 2021р.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Оскільки акредитація ОП «Харчові технології» для здобуття освітнього ступеня "Молодший бакалавр" є первинною, результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, які беруться до уваги під час удосконалення ОПП, немає.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Підрозділи МНАУ прямо або опосередковано задіяні у процесах внутрішнього забезпечення якості освіти. Організація та контроль за процесами та процедурами внутрішнього забезпечення якості освіти в Університеті здійснюється керівниками структурних підрозділів по вертикалі, яку очолює ректор. Учасники академічної спільноти МНАУ змістовно залучаються до процедур внутрішнього забезпечення якості освітньо-професійної програми «Харчові технології» для здобувачів освітнього ступеня «Молодший бакалавр» шляхом проведення опитувань щодо актуальних проблем ОП. Результати опитувань обговорюють на засіданнях кафедр, вчених рад факультетів, університету. Основними процедурами внутрішнього оцінювання якості ОП є локальний моніторинг ОП. Гарант ОП з робочою групою проводить аналіз ОП та вносить відповідні зміни, які подає на розгляд Вченої ради університету відповідно до діючого Положення. ЕГ зазначає, що культура якості в МНАУ сформована, носить інституційний характер. Рекомендації: з метою покращення освітньої діяльності забезпечити в університеті узгодження всіх елементів системи якості та визначити відповідального за її функціонування.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильними сторонами та позитивними практиками у контексті Критерію 8 є: 1. В МНАУ внутрішня система якості сертифікована за ISO 9001:2015. 2. Розроблена, затверджена та функціонує нормативно-правова база системи забезпечення якості вищої освіти, яка забезпечує якість ОП «Харчові технології» та дозволяє забезпечувати і якість освітньої діяльності в цілому. 3. Наявна практика залучення здобувачів та роботодавців до перегляду ОП з метою їх удосконалення. 4. Створена асоціація випускників МНАУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1. Результати опитування різних груп стейкхолдерів не оприлюднені на сайті університету. Рекомендація: оприлюднювати результати опитування різних груп стейкхолдерів на офіційному сайті університету. 2. ЕГ вважає, що потребує прозорості механізм доведення інформації стосовно внесених змін до ОП на підставі пропозицій та зауважень різних груп стейкхолдерів. Рекомендація: удосконалити механізм зворотного зв'язку щодо врахування їх

пропозицій до ОП. 3. Відсутня узгодженість всіх процедур і заходів внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Рекомендації: з метою покращення освітньої діяльності забезпечити в університеті узгодження всіх елементів системи якості та визначити відповідального за її функціонування.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

В контексті Критерію 8 ОП «Харчові технології» в значній мірі відповідає вимогам. В МНАУ функціонує внутрішня система забезпечення якості, сформована культура якості та визначено чітке підпорядкування і взаємодія структурних підрозділів. ЕГ вважає, що враховуючи наявні слабкі сторони за даним критерієм рівень відповідності В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У Миколаївському НАУ наявні чіткі і зрозумілі правила щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу. Їх прозорість та доступність, обізнаність з ними учасників освітнього процесу за ОП забезпечується розміщенням на офіційному сайті закладу відповідних документів, а саме: Статут Миколаївського національного аграрного університету https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/15_02/statut.pdf. Програма реалізації стратегії розвитку Миколаївського національного аграрного університету на період 2016-2023 рр. <https://www.mnau.edu.ua/files/home/pr20162023.pdf>. Правила внутрішнього розпорядку МНАУ <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/pravylavr.pdf>. Положення про організацію освітнього процесу у Миколаївському національному аграрному університеті <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/258.pdf>. Кодекс академічної доброчесності у Миколаївському національному аграрному університеті <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/260.pdf>. Положення про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у Миколаївському національному аграрному університеті <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/270.pdf>. Кодекс академічної доброчесності у Миколаївському національному аграрному університеті <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/260.pdf>.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті ЗВО розміщено проект ОП на 2022 р.: https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/opp-new/opp_181_ht_mb_ukr_2021-2022.pdf, однак, без зазначення форми зворотнього зв'язку для зауважень та побажань. Рекомендовано оприлюднювати форму зворотнього зв'язку для зауважень і побажань щодо змісту ОП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Експертна група встановила, що освітню програму, включаючи її цілі, очікувані результати навчання та перелік компонентів, розміщено на веб-сайті Університету за посиланням: https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/opp-new/opp_181_ht_mb_ukr_2021-2022.pdf, в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін (стейкхолдерів) і суспільства.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Основні документи, що регулюють освітню діяльність та інформація за ОП доступні на сайті університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Проект ОП оприлюднено без зазначення форми зворотнього зв'язку для зауважень та побажань. Рекомендовано оприлюднювати форму зворотнього зв'язку для зауважень і побажань щодо змісту ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЕГ встановила, що наявні чіткість і зрозумілість правил і процедур, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, точність та достовірність інформації про ОП з недоліками, які можна усунути в короткий термін.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	E

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Подобій Олена Валеріївна

Члени експертної групи

Тюрікова Інна Станіславівна

Ліхута Олександр Олегович